

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2016-08-16

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-1-101/2016

Odpowiedź na interpelację nr 5097

Odp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 5097 Posła na Sejm RP Pani Anny Elżbiety Sobeckiej w sprawie wymiany informacji pomiędzy zespołami interdyscyplinarnymi (...).

W załączeniu uprzejmie przekazuję odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 5097 Posła na Sejm RP Pani Anny Elżbiety Sobeckiej w sprawie wymiany informacji pomiędzy zespołami interdyscyplinarnymi a wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania na temat działań wobec sprawców przemocy.

Załączniki:

1. ODP. MSWIA NA INT. 5097.DOC

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2016-08-17T13:57:52Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 5097 Posła na Sejm RP Pani Anny Elżbiety Sobeckiej w sprawie *wymiany informacji pomiędzy zespołami interdyscyplinarnymi a wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania na temat działań wobec sprawców przemocy* uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę wskazać, że przywołana w interpelacji kontrola Najwyższej Izby Kontroli (NIK) pt. *Pomoc osobom dotkniętym przemocą domową* została przeprowadzona w 2015 roku oraz objęła 27 jednostek w 24 gminach, w tym 24 ośrodki pomocy społecznej, ośrodek interwencji kryzysowej, ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej. Podczas ww. kontroli zbadano skuteczność działań w zakresie udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym tworzenie warunków na rzecz udzielania pomocy takim osobom obejmujące zapewnienie im poradnictwa specjalistycznego, bezpiecznego schronienia, a także ochrony przed dalszym krzywdzeniem. Dokonano również oceny prawidłowości i skuteczności indywidualnych planów pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową realizowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz działań podejmowanych wobec sprawców przemocy.

W Informacji o wynikach ww. kontroli NIK stwierdziła, że interdyscyplinarne działania służące udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej przyczyniają się do poprawy sytuacji większości osób dotkniętych przemocą, uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty”, ale są jeszcze zbyt mało skuteczne.

Ponadto, Izba wskazała na potrzebę przeprowadzenia przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, we współpracy z ekspertami, kompleksowej analizy obowiązującego stanu prawnego z punktu widzenia skuteczności pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, której wyniki mogłyby być pomocne do zaproponowania zmian w obowiązujących przepisach. Analiza uwzględniać ma m.in. umożliwienie współpracy w zakresie wymiany informacji pomiędzy zespołami interdyscyplinarnymi a wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania na temat podejmowanych przez te organy działań wobec sprawców przemocy, z odpowiednim uwzględnieniem aspektu przetwarzania danych sensytywnych (we współpracy z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji).

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym procedury „Niebieskie Karty”, zostały uregulowane w: ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanym dalej „rozporządzeniem” oraz wytycznych Prokuratora Generalnego z dnia 22 lutego 2016 r. dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwanych dalej „wytycznymi”.

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są w ramach pracy zespołów interdyscyplinarnych, które mogą tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Stosownie do art. 9a ust. 3 i 4 ustawy, w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele Policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. W skład ww. zespołu mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Natomiast w skład grupy roboczej, na podstawie art. 9a ust. 11 ustawy wchodzi przedstawiciele Policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, a w oparciu o art. 9a ust. 12 ustawy mogą również wchodzić kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów oraz specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa odpowiednio w art. 9b ust. 2 i 3 ustawy, mogą przetwarzać dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, dotyczące stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym, bez zgody i wiedzy osób, których dane te dotyczą.

Ponadto należy wyjaśnić, że podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Wskazana procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, a jej wszczęcie następuje w drodze wypełnienia formularza „Niebieska Karta-A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W przypadku Policji wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje najczęściej w następstwie interwencji albo kontaktu osoby doznającej przemocy z funkcjonariuszem Policji –

dzielnicowym, bądź podczas przyjęcia ustnego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z przemocą w rodzinie. W każdej z ww. sytuacji kopia formularza „*Niebieska Karta-A*” trafia do dzielnicowego rejonu, w którym zamieszkuje osoba doznająca przemocy w rodzinie. Zadaniem dzielnicowego jest udział w pracach grupy roboczej i podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą (§ 13 pkt 6 *rozporządzenia*). W ramach opisanego zadania dzielnicowy sprawdza w systemach informatycznych, czy w tej rodzinie wcześniej były przeprowadzane interwencje dotyczące przemocy oraz czy jest lub było prowadzone postępowanie przygotowawcze w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa związanego z przemocą w rodzinie. Uzyskane informacje przekazuje na spotkaniu grupy roboczej.

Omawiając kwestie dotyczące podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie trzeba zwrócić uwagę na dokument z dnia 29 listopada 2010 roku pn. „*Procedury współpracy służby kuratorskiej oraz funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób, wobec których wykonywane jest orzeczenie sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej*”, który pozwolił na wypracowanie w całym kraju elastycznych, sprawnych i skutecznych sposobów (podstaw i zasad) współdziałania służby kuratorskiej i Policji. W przedmiotowym dokumencie określono wspólne procedury współpracy wobec sprawców przemocy lub groźby jej użycia uprzednio skazanych przez sąd. Procedury te, jednolite dla obu służb, mają na celu umożliwienie skutecznej, sprawnej i szybkiej współpracy pomiędzy funkcjonariuszami Policji (w szczególności dzielnicowymi) i kuratorami sądowymi sprawującymi dozór nad sprawcami przemocy lub groźby jej użycia, przede wszystkim sprawcami przemocy w rodzinie. Podstawowym zamierzeniem opracowanej procedury jest zwiększenie bezpieczeństwa osób uprzednio pokrzywdzonych przestępstwem przemocy, w tym przemocy domowej.

Omawiane procedury przewidują także zasady wymiany informacji dotyczących ww. grupy sprawców oraz wspólne oddziaływania w powyższym zakresie. Dzielnicowi uzyskują pełną wiedzę na temat osób skazanych za przemoc, w tym wobec najbliższych, zamieszkujących w ich rejonie działania, a kuratorzy uzyskują informacje na temat zachowywania się dozorowanych podopiecznych, w szczególności o zdarzeniach naruszających porządek prawny. Umożliwia to ochronę osób pokrzywdzonych przemocą, w tym przemocą domową, i stanowi zdecydowaną reakcję organów państwa na ponowne zachowania przemocowe ze strony uprzednio skazanych sprawców.

Warto również wspomnieć o telefonie interwencyjno-informacyjnym dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie stosowaną przez osoby uprzednio skazane za przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, który został utworzony w oparciu o porozumienie podpisane w dniu 29 listopada 2010 roku pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości,

Komendantem Głównym Policji oraz Dyrektorem Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wymieniony telefon prowadzony jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – ogólnopolskiego numeru Niebieskiej Linii 0801 12-00-02. Przywołane porozumienie pozwala na sprawne przekazywanie informacji o zachowaniach przemocowych pomiędzy właściwymi służbami, ale również stanowi podstawę do zaoferowania osobie pokrzywdzonej wszelkiej niezbędnej pomocy (psychologicznej, prawnej oraz bezpośrednio interwencyjnej).

Na podstawie ww. porozumienia Policja niezwłocznie zawiadamia kuratora sądowego oraz przekazuje mu odpisy dokumentów niezbędnych do złożenia przez kuratora zawodowego wniosku, o którym mowa w art. 12d *ustawy*, w przypadku zatrzymania sprawcy przemocy lub groźby jej użycia wobec osoby najbliższej, a także w razie podjęcia innych działań związanych z naruszeniem przez taką osobę nakazów lub zakazów nałożonych przez sąd, wobec której sprawowany jest dozór kuratora sądowego lub wobec której sąd zastosował uprzednio środki probacyjne w podobnej tego typu sprawie.

Ponadto, od dnia 1 lipca 2015 roku kurator zawodowy sprawujący dozór wobec skazanego za przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej obowiązany jest przysyłać jednostce Policji, właściwej dla miejsca stałego pobytu skazanego, informację o oddaniu skazanego pod dozór oraz o zakończeniu sprawowania dozoru w inny sposób niż na skutek upływu okresu próby [zob. art. 172 § 3 *ustawy* z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeksu karny wykonawczy* (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)]. Każda przesłana informacja od kuratora zawodowego jest kierowana do właściwego dzielnicowego, który w przypadku przemocy w rodzinie uczestniczy w pracach grupy roboczej i taką informację podczas jej spotkania przekazuje.

Jednocześnie warto dodać, że stosownie do punktu 9 *wytycznych*, podczas przesłuchania osoby pokrzywdzonej należy ustalić, czy została wszczęta procedura „*Niebieskie Karty*”. W przypadku, w którym procedura taka była prowadzona, organ realizujący postępowanie przygotowawcze ma obowiązek wystąpić do zespołu interdyscyplinarnego o dokumentację dotyczącą podjętych działań celem włączenia jej do akt postępowania. Natomiast, jeżeli powyższej procedury nie podjęto, to prokurator inicjuje jej wszczęcie.

Nadmienić również trzeba, że w przypadku ustalenia w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego, istnienia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie należy niezwłocznie poinformować właściwego pracownika socjalnego w celu uruchomienia procedury określonej w art. 12a *ustaw* (pkt 12 *wytycznych*).

Ponadto należy zauważyć, że jeżeli wobec podejrzanego o popełnienie przestępstwa zastosowano areszt tymczasowy, to na podstawie art. 253 § 3 *ustawy* z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeksu postępowania karnego* (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.) sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania na inny środek

zapobiegawczy, jak również o ucieczce oskarżonego z aresztu śledczego, chyba, że pokrzywdzony oświadczy, iż z takiego uprawnienia rezygnuje.

Stosownie zaś do art. 168a *Kodeksu karnego wykonawczego* pokrzywdzony, który złożył wniosek (lub jego przedstawiciel ustawowy, osoba, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje) jest niezwłocznie powiadamiany przez sędziego penitencjarnego lub dyrektora zakładu karnego o zwolnieniu skazanego z zakładu karnego po odbyciu kary, o ucieczce skazanego z zakładu karnego, a także o udzieleniu skazanemu przepustki, czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego, przerwy w wykonywaniu kary, czy warunkowego zwolnienia. Pouczenia o możliwości złożenia ww. wniosku dokonuje sąd, który kieruje orzeczenie do wykonania.

Należy także wyjaśnić, że w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, dokumenty zgromadzone przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą w ramach procedury „*Niebieskie Karty*” są przekazywane organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego (§ 10 ust. 2 *rozporządzenia*). Organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, na podstawie art. 305 § 4 *Kodeksu postępowania karnego*, zawiadamia osobę lub instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, oraz ujawnionego pokrzywdzonego o wszczęciu, odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa.

Mając na uwadze przedstawione powyżej wyjaśnienia, wobec podniesionego w niniejszej interpelacji postulatu dotyczącego wymiany informacji pomiędzy zespołami interdyscyplinarnymi a wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania na temat działań wobec sprawców przemocy pragnę podkreślić, że obecny stan prawny pozwala na realizację ww. wymiany informacji.

Trzeba w tym miejscu zauważyć, że stanowisko podobne do powyższego wyraziło Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w odpowiedzi na przywołaną na wstępie Informację o wynikach kontroli NIK pt. *Pomoc osobom dotkniętym przemocą domową*, które wskazało, że obecne przepisy prawa umożliwiają współpracę w zakresie wymiany informacji pomiędzy zespołami interdyscyplinarnymi a wymiarem sprawiedliwości i organami ścigania. Współpraca ta jest możliwa, ponieważ w skład zespołów interdyscyplinarnych wchodzi m.in. przedstawiciele Policji, kuratorzy sądowi, prokuratorzy, którzy mają możliwość przetwarzania danych osobowych, co umożliwia im wymianę informacji dotyczących postępowań w sprawie czy też wydawanych orzeczeń.

Z poważaniem,

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław ZIELIŃSKI
Sekretarz Stanu

16.08.2016

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa, Polska
mswia.gov.pl

tel. +48 22 621 20 20
fax +48 22 601 39 88

Z zastępcą
Kancelarii
P. Szepandze
16.08.16r.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Ministra
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
i Administracji
Adam SESOLA

5/5